

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palativm

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

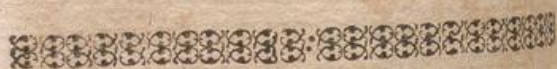
Quod ægrotus ante mortem debeat ablata restituere in satisfactionem
peccatorum ca. 39.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54459)

*Euseb. lib. 3.
hisor.*

*R.P. Leonard.
Lectus script.
in Thom.*

permulti Sancti pro aliorum delictis satisfecisse reperiantur, vt de Sancto Ioanne Euangelista legitur, qui pro nebulunculo in sua absentia peruerso dicebat: *Ego pro te Christo rationem reddam.* Et de Sancto Gerardo qui septennem subiit poenitentiam pro peccatis Episcopi cuiusdā Treuirensis.

QVOD ÆGROTVS
ANTE MORTEM DEBEAT
ABLATA RESTITVERE, IN
satisfactionem peccatorum.

CAPVT XXXIX.

CVm secundum communionem Patrū opinionem Satisfactionis quæ dā pars sit, alienarum rerū restitutio, hinc est quod te, *Amice mi* antequam ex hoc Mundo discedas cohortari volo ad integram perfectamque alienorum bonorum (si quæ possides) restitutionem, diuina ad id te impellente Iustitia, sub æternæ damnationis periculo. Frustra enim contritus & confectus es, si satisfacere, aliena & malè parta restituendo.

endo nolueris, & vane ludetur spes tua, nec quicquã tibi proderit, sicut nec alteri cui-
dam profuit, qui vltimum agens spiritum
contritioni & Confessione satisfecerat qui-
dem, sed quia restituere noluerat infernali-
bus traditus est flãm̃is. Huius integrã refe-
rã historiam, vt vnusquisq; inde terreatur,
atq; huius temporis & sæculi malitiam ag-
noscat. Eo namq; progressa est hominum
amentia, vt Sacerdote ingresso ad infirmũ,
vt eũ salutaribus imbuat monitis, hæredes,
timentes ne fortè ijs permotus, malè parta
restituatur, inhihent ne loquatur; en (inqui-
entes) conualescit, requiescit, moleste fe-
ret si ab illo somno excitetur. Proh dolor!
quam verum est illud: *Inimici hominis do-*
meſtici eius, proximi eius siquidem maximè
aduersantur illi. Hoc sequenti clarè patebit
exemplo.

Matth. 5.

Fœnerator quidam in grauem lapsus in-
firmitatem Religiosum virũ Fratrem Mi-
norem aduocari iubet vt illi confiteatur;
quem cum Confessarius à peccatis absol-
uere nollet nisi prius restitutionem se fa-
cturum sponderet, idque ex testamento
manu Notarij publici cõsignato, hic vt ab-
solutionis beneficio potiretur, testamẽtũ
condidit. Quod cum vxor & liberi rescii-
uissent

uissent lachrymabūdi ad ripam lectuli pro-
uoluntur, ibiq; voce singultuanti sic eum
mulier affari cœpit : Siccine infœlices non
deseris? patieris me, liberosque tuos, quos
tam vnice diligebas ostiatim victum qua-
rere? Adeò mellitis elocuta est sermonibus
vt is subitanam canens palinodiam, testa-
mentum quod condiderat irritum faceret,
aliudque ordinaret in quo nullam restitu-
tionis ageret mentionem. Hoc cum com-
perisset Pater eius Spiritualis ad eum redi-
ens, quid (inquit) audio, testamentum prius
irritum fecisti? resipisce miser, ni in æternū
damnari velis. Quo dicente id à se fieri non
posse; ait: Absolui te ea conditione, vt ma-
le parta redderes, nunc ergò, ex parte Dei
absolutionis beneficium à te reuoco. Mi-
rabile dictu! vix illa verba protulerat cum
subito coruus niger cubiculum ingressus
illius insidens pectori rostro ori infixo, in-
de amoueri nequiuit quoadusq; infectam
putidamque efflaret animam. Vide igitur
ne simile quid tibi contingat. *Non enim* (vt
inquit Diuus Aug: *dimittitur peccatum, nisi*
restituatur ablatum.

Annal. frat.

Min. l. 4.

*Epist. ad Ma-
ced. relat. 14.
4. 6. c. si res.*

Nam quemadmodū febricitans à mor-
bi doloribus non expurgatur, nisi per san-
guinis prauis extractionem; sic qui aliena
reti-

retinet, saluari nequit nisi per restitutionē. Si in naturæ ipsius schola edoceri vis, quid agere debeas facile perspicias. Sicuti enim dum facultas digestiua (vt inquit Benedicti) unicuique membro suam tradit portionem, si ex indispositione, membrum vnum, alterius retineat alimentum, corpus inflatur & tumescit: ita in corpore mystico quod est Ecclesia prorsus accidit; nam cum particularis quispiam alterius bona retinet quæ sibi non debentur, inflatur, & tumescit per furti peccatum, quo in anima perseverante, frustra salutis portum se consecuturum sperabit Hoc altera similitudine clare patefacere conabor. Quemadmodum fur in furto depræhensus, & à prætore inquisitus veritus suspendium à se omne furtum abijcit ne quid penes se inueniatur; ita vt periculum supplicij sempiterni euadas, malè comparata redde, ne fortè sæua morte furti reum inueniat, & æternis flammis comburendum tradat. Quid obstat? Nonne omnia bona tuâ largireris, vt temporali carcere solui posses? en, vt sulphureos carceres euadas, restituere iniuste acquisita differs. O cœcitatē! Ne morti temporali succumbas, omnia tua distribuere, non vereris; at vt mortem æternam fugias tenax

*In summa
tract. de resti-
tut.*

Ezechiel. c. 18.

nax & auarus es ! Prophetam loquentem
audias : *Si homo pignus debitori reddiderit,
per vim nihil rapuerit &c. Vita (spirituali)
viuet, & non morietur, æternaliter, ex qui-
bus patet, Deum non dimissurum iniquita-
tes & peccata, nisi restituâtur ablata. Non-
ne hoc ipsum docet D. Paulus dñ ait? Red-
dite omnibus debita.* nam id expedit, siqui-
dem ad restitutionem iure Naturali, Eccle-
siastico, & diuino obligamur. Ad hæc ne-
mo potest Religionem diui Francisci pro-
fiteri ni prius debitis omnibus expeditus
sit; quanto minus cælum, & foelicitatem
sanctorum ære alieno obstrictus intrare
poteris?

Rom. 13.

EXHORTATIO AD Æ-
GROTVM PRO REMISSIONE
INIURIARVM ANTE
mortem.

CAPVT XL.

Postquam infirmum ad restitutionem
nec non ad Eleemosynarum amplam
distributionem incitauerit pius visitator,
eum